

ಸೋಲಿನ ಕಹಿ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ,
ಹೊಸ ಪಾಠ ಕಲಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಗೆಲುವಿನ
ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ.

■ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭಾ

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೋಲುವುದನ್ನೂ ಕಲಿಸಬೇಕು

ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಾಲಕರಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಈಗಂತೂ ಒಬ್ಬರೋ ಇಬ್ಬರೋ ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅವರತ್ತಲೇ ನೆಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸಲು ಈಗ ಎಷ್ಟೊಂದು ವೇದಿಕೆಗಳಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡುವುದು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಲೈಕು ಕಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದಿ ಹೇಳುವುದು, ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ವಿಶ್ ಮಾಡುವುದು, ಗೆಲುವನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸಲೆಂದು ಉಡುಗೊರೆ, ಹೊರಗೆ ಊಟ... ಹೀಗೆ ಸಂಭ್ರಮಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾರು ಮುಖ.

ಮೊನ್ನೆ ಕ್ಲಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ನೃತ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ನೀಲಿಮಾನ ಮಗ ಪುಟಾಣಿ ಆಕಾಶ್‌ಗೆ ತೃತೀಯ ಬಹುಮಾನ ದೊರೆಯಿತು. ಆದರೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ನೃತ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನವೇ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. 'ಆಕಾಶ್‌ಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ನಿಶ್ಚಿತ' ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಹೇಗೋ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ತೃತೀಯ ಬಹುಮಾನದ ಸುದ್ದಿ ಅವನಿಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಹಿತ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ನೀಲಿಮಾಳಿಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಯೋಚನೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಈ ತೃತೀಯ ಬಹುಮಾನದ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿತಿ ಹೇಗಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅವಳನ್ನು ಚಿಂತೆಗೇಡುಮಾಡಿತು.

ಗೆಲುವಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ತಲುಪುವವರೆಗೆ ಶ್ರಮ ಬೇಕು. ಹೇಗೆಲ್ಲಾ ಶ್ರಮಪಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ನಿರ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ಹಿತವಚನಗಳ ಮಹಾಪೂರವೇ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ, ಗೆಲುವಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರಿದ ಮೇಲೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಶುರು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಾಲು ಸಾಲು ವೇದಿಕೆಗಳು, ಹಾರತುರಾಯಿ, ಗೌರವಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಸೋಲು ಹಾಗಲ್ಲ. ಅದೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ನಿರ್ದೇಶನ, ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ ಸೋಲಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟಾಗ ಹಣೆ ನೇವರಿಸುವವರು ಕಡಿಮೆ. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಾನೇ ಸಂತ್ಯಾಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವೇದಿಕೆಗಳ, ಅಭಿನಂದನೆಗಳ ಮಹಾಪೂರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕಾಂಗಿತನವು ಅಂತರಂಗದ ಕದ ತಟ್ಟುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಏಕಾಂಗಿ ಭಾವವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಒಂಚೂರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಂತಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳು ಬೋಧನೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರದು. ಬೋಧನೆ, ಉಪದೇಶಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಮಾರು ದೂರ.

ನೀಲಿಮಾ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದಳು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಗನಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲು ಶುರು ಮಾಡಿದಳು. 'ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಹೆಸರು ಕೊಡು. ನೀನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದಿಲ್ಲ, ಬಣ್ಣಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮಜಾ ಮಾಡು' ಎಂದು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದಳು. 'ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಸೇರು, ಬಹುಮಾನ ಬರದಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಲಾಭ ಇದೆ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಾಯಾಮ ಅಲ್ಲಾ... ಗುಡ್ ಫಾರ್ ಹೆಲ್ತ್' ಎಂದು ಪೂಸಿ ಹೊಡೆದಳು.

ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಿದ್ದಾರೋ, ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಪೋಷಕರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೋಚಿಂಗ್, ತರಬೇತುದಾರರ ನೇಮಕ... ಹೀಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಬ್ಯುಸಿ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳತ್ತ ಮುಖಮಾಡಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುವಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ತಮಗೆ ಒಲಿಯದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಕ್ಕಳು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಹೊಸ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಾಹಿತಿ-ಜ್ಞಾನ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಭಿನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಸೋಲುವುದರಿಂದ, ಸೋಲನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಛಾತಿಯನ್ನೂ ಅವರು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಏಕಾಂಗಿ ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡವರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಭಾರ ಹೊತ್ತು ದಣಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೊಗಳಿಕೆ, ಚಪ್ಪಾಳೆಯ ಸದ್ದೂ ಅವರನ್ನು ಬೆಂಬಡದೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಿದ್ದಾಗ, ಸೋಲಿನ ಪಾಠವನ್ನು ನಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಸೋಲನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಲು ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಇದೊಂದು ಸಂದರ್ಭವೂ ಹೌದು. ಸೋಲು ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸದೃಢವಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಸೋಲಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೈಯದೇ ಅವರ ಜೊತೆಗಿರಬೇಕಾದುದು ಪಾಲಕರ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಹೌದು.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in